

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

А.В. Новак А.В. Новак
(ініціали, прізвище)

«31» серпня 2021р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВОНАВСТВО

Освітній рівень: початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти

Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність: 201 Агронімія

Освітня програма: «Агронімія»

Факультет: : агронімії

Робоча програма навчальної дисципліни «Правознавство» для здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія освітньої програми «Агрономія»– Умань: Уманський НУС, 2021 . _____с.

Розробник: Машковська Людмила Володимирівна, к.ю.н., доцент
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

_____ Машковська Л.В.
(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін

Протокол від « 28 » 08 2021 року № 1.

Завідувач
кафедри соціально-гуманітарних
і правових дисциплін

Л.В. Машковська
(підпис)

« 28 » серпня 2021 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету агрономії

Протокол від « 31 » серпня 2021 року № 1.

Голова _____ Накльока Ю.І.
(підпис)

« 31 » 08 2021 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 20 « Аграрні науки та продовольство»	Обов’язкова	
Модулів – 1	Спеціальність : 201 Агрономія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	-
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти Освітня програма «Агрономія»	14 год.	-
		Практичні, семінарські	
		16 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год.	-
		Індивідуальні завдання:	
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: засвоєння студентами основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції та чинного законодавства України, закономірностей побудови правової держави, формування в них високого рівня правової свідомості та правової культури, вміння тлумачити і правильно застосовувати нормативно-правові акти в практичній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти, вільно орієнтуватися в сучасному правовому полі.

Завдання вивчення дисципліни «Правознавство» є набуття таких компетентностей : **інтегральної:**

- Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі агропромислового виробництва та під час навчання, що передбачає застосування визначених теорій та методів відповідної науки і характеризується певною невизначеністю умов і вимог.

загальної:

- **ЗК 1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- **ЗК 7.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

спеціальних (фахових) :

- **ФК 8.** Здатність застосовувати базові знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в галузі сільськогосподарського виробництва.

Програмні результати вивчення дисципліни «Правознавство»

- **ПР 2.** Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.
- **ПР 3.** Обговорювати і пояснювати основи, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права.
- **ПР 12.** Організувати результативні і безпечні умови роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль № 1

Змістовий модуль 1. Теорія держави і права

Тема 1. Держава: основні поняття.

Поняття та ознаки держави. Функції держави. Форми держави: форма правління, форма державного устрою, політичний режим. Механізм (апарат) держави.

Тема 2. Право: основні поняття

Поняття та ознаки права. Джерела права. Функції і принципи права. Норма права: поняття, структура, види. Система права. Форми (джерела) права. Закони і підзаконні нормативно-правові акти. Правовідносини: поняття, ознаки, склад.

Змістовий модуль 2. Характеристика окремих галузей права

Тема 3. Основи конституційного права.

Конституційне право, його особливості та місце в системі законодавства. Загальні засади конституційного ладу України. Громадянство України як один з інститутів конституційного права. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України.

Тема 4. Судові та правоохоронні органи.

Правосуддя в Україні. Цивільне судочинство. Господарські суди. Кримінальне судочинство. Правоохоронні органи України.

Тема 5. Основи трудового права.

Поняття трудового права та трудових правовідносин. Характеристика суспільних відносин, що формують предмет трудового права України. Особливості методу трудового права України. Джерела трудового права. Колективний договір як джерело та інститут трудового права: поняття, зміст та порядок укладання.

Поняття та умови трудового договору і порядок їхнього встановлення. Порядок укладення трудового договору; документи, необхідні для прийому на роботу. Форма трудового договору. Види трудових договорів; контракт як різновид трудового договору.

Види (типологія) змін трудових правовідносин. Умови, за якими визначається характер змін трудового договору. Переведення працівника на іншу роботу. Переміщення працівника на інше робоче місце. Продовження роботи в нових істотно змінених умовах.

Поняття та класифікація підстав припинення трудового договору. Загальні підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу. Розірвання трудового договору з ініціативи органів, що не є стороною договору. Порядок звільнення.

Поняття робочого часу. Робочий день. Види робочого часу. Скорочений робочий час, неповний робочий час. Режим та облік робочого часу. Види режиму робочого часу. Види робочого тижня. Робота за змінами. Графік змінності. Ненормований робочий день. Робота в нічний час. Надурочні роботи.

Поняття та види часу відпочинку. Щоденний та щотижневий відпочинок. Святкові і неробочі дні. Відпустки: поняття та їх види. Щорічні відпустки. Інші види відпусток.

Тема 6. Основи цивільного права

Цивільне право як галузь права. Цивільні правовідносини, їх класифікація. Цивільна правоздатність та дієздатність фізичних осіб. Право власності: поняття та зміст. Форми права власності. Зобов'язання: поняття та види. Цивільно-правові договори. Цивільно-правова відповідальність. Спадкове право.

Тема 7. Основи адміністративного права.

Державне управління (здійснення виконавчої влади) як державно-правова категорія та його місце в системі соціального управління. Поняття адміністративно-правових відносин та адміністративного права.

Адміністративний примус у системі методів державного управління. Адміністративно-деліктне право як підгалузь адміністративного права. Адміністративна відповідальність як вид юридичної відповідальності. Підстави адміністративної відповідальності. Характеристика адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень та їхній зміст. Система адміністративних правопорушень. Органи, що розглядають справи про адміністративні правопорушення.

Поняття, підстави і умови правомірності безпосереднього адміністративного примусу. Система та види заходів безпосереднього адміністративного примусу.

Тема 8. Основи кримінального права

Поняття і структура кримінального права. Підстави кримінальної відповідальності.

Поняття злочину, характеристика складу злочину як його юридичного вираження.

Об'єктивна сторона, суб'єкт та суб'єктивна сторона злочину. Обставини, що виключають

суспільну небезпеку і протиправність діяння (необхідна оборона, крайня необхідність).

Стадії розвитку умисного злочину. Співучасть у злочині. Покарання, його мета. Види покарань. Обставини, що пом'якшують відповідальність. Обставини, що обтяжують відповідальність. Особлива частина кримінального права. Класифікація злочинів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теорія держави і права												
Тема 1. Держава: основні поняття	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Право: основні поняття	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	28	4	4	-	-	20	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Характеристика окремих галузей права												
Тема 3. Основи конституційного права	7	1	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Судові та правоохоронні органи	9	1	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 5. Основи трудового права	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Основи цивільного права	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Основи адміністративного права.	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Основи кримінального права	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	62	10	12	-	-	40	-	-	-	-	-	-
Усього годин	90	14	16			60	-	-	-	-	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Держава: основні поняття	2	-
2	Право: основні поняття	2	-
3	Основи конституційного права	2	-
4	Судові та правоохоронні органи	2	-
5	Основи трудового права	2	-
6	Основи цивільного права	2	-
7	Основи адміністративного права	2	-
8	Основи кримінального права	2	-
	Разом	16	-

6. Самостійна робота

Самостійне вивчення правознавства неможливе без використання літературних джерел. У наш час знайомство з літературою навіть із самого вузького питання становить нелегке й досить трудомістке завдання. Правознавство за період свого існування нагромадило величезну кількість літературних джерел - підручників і навчальних посібників, монографій та журнальних статей, публікацій. Тому раціональна організація вивчення літератури курсу особливо необхідна.

Для ефективного використання літератури й виконання позааудиторної контрольної роботи варто вести конспект підручників. Конспектування інших літературних джерел має рекомендаційний характер. За підручником конспектуються лише ті питання, які через обмежене число лекцій та практичних занять не знайшли відбиття в лекційних конспектах й у зошитах для практичних занять. На лекціях і практичних заняттях розглядається найбільш складний матеріал, представлений у питаннях для самопідготовки, які наведені до кожної теми курсу. Усі інші питання, викладені в запропонованому підручнику конспектуються в зошиті для самостійних робіт.

Треба ознайомитися спочатку з основною (підручниками й навчальними посібниками), а потім з прикладною (монографіями і статтями) літературою. При цьому важливо вивчити насамперед книги, а потім статті (у першу чергу останніх років видання) - вітчизняні й закордонні.

Матеріал для конспектування доцільно оформляти в такій послідовності:

- 1) назва вивченої теми курсу;
- 2) конспект робіт з питань правознавства (з вказівкою назви й сторінок першоджерела);
- 3) конспект вказаних вище питань підручника (виписують їхні заголовки і сторінки підручника);
- 4) конспект(за вибором студента) інших літературних джерел з даної теми (при цьому вказують їхніх авторів, назву, рік і місце видання, сторінки).

6. Самостійна робота студента

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна форма	заочна форма
1	Держава: основні поняття Завдання: 1. Підготуватись до розв'язування тестових та ситуаційних завдань Самостійне опрацювання питань: 1. Теорії походження держави. 2. Теорія розподілу влад. Джерело: [zakon.rada.gov.ua]	10	-
2	Право: основні поняття Завдання: 1. Скласти схему стадій законодавчого процесу в Україні. 2. Скласти схему видів юридичної відповідальності. Самостійне опрацювання питань: 1. Юридичні факти. Джерело: [zakon.rada.gov.ua]	10	-

3	<p>Основи конституційного права</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Підготуватись до розв'язування тестових та ситуаційних завдань <p>Самостійне опрацювання питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> Опрацювати та законспектувати Конституцію України – як основний закон держави. <p>Джерело: [zakon.rada.gov.ua]</p>	4	-
4	<p>Судові та правоохоронні органи</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Підготуватись до розв'язування тестових та ситуаційних завдань <p>Самостійне опрацювання питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> Органи юстиції в Україні. <p>Джерело: [zakon.rada.gov.ua]</p>	6	-
5	<p>Основи трудового права</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Скласти схему видів договорів. Підготуватись до розв'язування тестових та ситуаційних завдань <p>Самостійне опрацювання питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> Які розміри виплати нестачі при підвищеній матеріальній відповідальності? Розгляд судом спорів про поновлення на роботу. <p>Джерело: [zakon.rada.gov.ua]</p>	6	-
6	<p>Основи цивільного права.</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Підготуватись до розв'язування тестових та ситуаційних завдань Підготуватись до складання цивільно-правових договорів <p>Самостійне опрацювання питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> Опрацювати тему: «Основи сімейного права України» Поняття зобов'язального права і його місце в системі галузі цивільного права. <p>Джерело: [zakon.rada.gov.ua]</p>	6	-
7	<p>Основи адміністративного права</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Підготуватись до розв'язування тестових та ситуаційних завдань <p>Самостійне опрацювання питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> Порядок притягнення до адміністративної відповідальності <p>Джерело: [zakon.rada.gov.ua]</p>	6	-
8	<p>Основи кримінального права</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> Підготуватись до розв'язування тестових та ситуаційних завдань <p>Самостійне опрацювання питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> Співучасть у злочині. Обставини, що виключають злочинність діяння. <p>Джерело: [zakon.rada.gov.ua]</p>	6	-
	Разом	60	

7. Методи навчання

Тематичні лекції; практичні і семінарські заняття із проведенням презентацій, дискусій, круглих столів; інтерактивні заняття; індивідуальні заняття із розв'язанням конкретних правових ситуацій; консультації з викладачами; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через електронне модульне середовище навчального процесу Moodle.

8. Методи контролю

Поточний (модульний) контроль передбачає наступне - студент, відповідно до затвердженої робочої навчальної програми з дисципліни, виконує певні види навчальної роботи (відповідь на практичних заняттях, реферат, кросворд, тестові завдання тощо), передбачені в кожному змістовному модулі, і захищає їх результати у встановлені терміни.

Оцінювання виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах за національною шкалою.

Підсумкова форма контролю – залік.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний (модульний) контроль										Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2							100
T1	T2	МК1	T3	T4	T5	T6	T7	T8	МК2	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Машковська Л.В. Правознавство. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів факультету агрономії, спеціальності 201 Агрономія / Л.В. Машковська – Умань: УНУС, 2021. – 21с.
2. Машковська Л.В. Правознавство. Методичні вказівки до підготовки і проведення практичних занять для студентів факультету агрономії, спеціальності 201 Агрономія / Л.В. Машковська – Умань: УНУС, 2021. – 40 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Аверьянов В.Б. Органи виконавчої влади в Україні. К.: Ін Юре, 2019. 253 с.
2. Александров Ю.В. Кримінальне право К.: МАУП, 2008. 326 с.
3. Балакірева С.Р. Конституційне право України К. : Атіка, 2015. 210 с.
4. Білошкурська З.П., Машковська Л.В., Поліщук О.А., Коваленко-Чукіна І.Г. Правознавство. Навчальний посібник. Умань. ВПЦ. «Візаві». 2019. 739 с.
5. Бойко М.Д. Трудове право України. Курс лекцій: навч. посіб. К.: Олан, 2015. 335с.
6. Гіренко І.В., Білошкурська З.П., Машковська Л.В., Поліщук О.А., Коваленко-Чукіна І.Г. Земельне право. Підручник. Умань: ВПЦ «Візаві», 2019. 711 с.
7. Голосніченко І.П. Адміністративне право в Україні К.: Атіка, 2010. 198 с.
8. Грошевий Ю.М. Органи судової влади в Україні. К.: Ін Юре, 2014. 20 с.
9. Калітенко О.М. Цивільне та сімейне право України .Х.: Одісей, 2013. 640 с.
10. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua> . – Назва з екрану.
11. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10 грудня 1971 р. // Відомості Верховної Ради УРСР від 17.12.1971 - 1971 р.
12. Конституція України: Закон України 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. 141 с.
13. Копейчиков В.В. Основи конституційного права України .К.: Хрінком Інтер, 2014. 287с.
14. Кравченко В.В. Правознавство. К.: Атіка, 2014. 560 с.
15. Логінова М.О. Основи правознавства. К.: Центр навчальної літератури, 2014. 568 с.
16. Пастухова В.П. Основи правознавства. К.: Алеута. 2013. 377с.
17. Прокопенко В.І. Трудове право України. Х.: Консум, 2015. 528 с.
18. Савченко А.В. Сучасне кримінальне право України. К. : Вид. Паливода А.В., 2014. 640 с.
19. Стефанчук Р.О. Цивільне право України. К.: Прецедент, 2013. 448 с.

Допоміжна

1. Господарський кодекс України: Закон України 16 січня 2003 р. Офіційний вісник України. 2003. № 11. – 462 с.
2. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 11. 461 с.
3. Податковий кодекс України: Закон України від 02 грудня 2010 р. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. 112 с.
4. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10 грудня 1971 р. Відомості Верховної Ради УРСР від 17.12.1971. 1971 р.
5. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 01 червня 2000 р. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 36. 299 с.
6. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» від 15.05.2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. №31-32 Ст. 263.

7. Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» від 11.09.2003 р. Офіційний вісник України. 2003. № 41. Ст. 21 - 67.

12. Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека Уманського НУС
2. Репозитарій Уманського НУС
3. Офіційний сайт Верховної Ради України. Режим доступу :<http://portal.rada.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України «Урядовий портал України». Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
5. Портал Ліга Закон : Закони України, останні новини України. Режим доступу : <http://www.ligazakon.ua/>.
6. Офіційний сайт Інституту проблем законодавства ім. Ярослава Мудрого. – Режим доступу:<http://www.legality.kiev.ua/>.

13. Зміни у робочій програмі на 2021-2022 рік

В 2021-2022 рік в робочій програмі оновлено список рекомендованої літератури.